
НАУЧНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ УПРАВЛЕНИЯ ПРОЦЕССОМ ФИЗИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ В ВООРУЖЕННЫХ СИЛАХ УКРАИНЫ

Александр ПОДДУБНЫЙ, Олег ОЛЬХОВЫЙ, Николай КОРЧАГИН

Харьковский университет Воздушных Сил имени Ивана Кожедуба

Аннотация. В статье изучаются предпосылки введения научного обеспечения в систему управления процессом организации физической подготовки и источники получения научной информации специалистами физической подготовки в Вооруженных Силах Украины.

Ключевые слова: научное обеспечение, физическая подготовка.

SCIENTIFIC MAINTANCE IN MANAGING PHYSICAL CULTURE PROCESS IN UKRAINIAN ARMED FORCES

Oleksandr PIDDUBNY, Oleh OLKHOVY, Mykola KORCHANIN

Kharkiv University of Air Forces named after Ivan Kozhedub

Abstract. The article deals with the reasons for introduction of scientific securing in organization physical culture system and springs of getting scientific information by specialist of physical culture in Ukrainian Armed Forces.

Key words: scientific securing, physical culture in Armed Forces.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ В СТАРШІЙ ШКОЛІ

О.КОТОВА

Луганський національний педагогічний університет ім. Т. Шевченка

Постановка проблеми. Сучасна ситуація на рівні середньої освіти свідчить, що після закінчення школи не здобуває широких можливостей вибору професії, якість добутих знань не завжди відповідає вимогам вищих навчальних закладів, тому у сучасних умовах реформування освіти і виховання школярів нові підходи до організації освіти в старшій школі набувають особливого значення. Вона має функціонувати як профільна. Це створюватиме сприятливі умови для врахування індивідуальних особливостей, інтересів і потреб учнів, для формування у школярів мотивації на той чи інший вид майбутньої професійної діяльності. Профільна школа краще реалізує принцип особистісно-орієнтованого навчання, що значно розширює можливості у створенні власної освітньої траєкторії.

У державній національній програмі "Освіта" (Україна XXI століття) [1] серед стратегічних завдань реформування освіти виділено потребу пріоритетності освіти людини. Основні шляхи реформування освіти – створення навчальних

закладав нового покоління, удосконалення й розвиток мережі загальноосвітніх закладів різних спрямувань, де мають забезпечуватись варіативний компонент змісту освіти, а саме запроваджувати сучасні педагогічні технології та науково-методичні досягнення.

Саме цій меті значною мірою відповідають школи з профільною диференціацією навчання в різноманітних його варіантах. Так, в Україні створено спеціалізовані класи з поглибленим вивченням циклу предметів. Навчання в таких класах допомагає глибше усвідомити роль обраного профілю у житті, засвоїти специфічні для даного предмета уміння та навички, орієнтує на вибір професії пов'язаної з використанням знань певного профілю. Отже, відбувається поглиблена професійна підготовка випускників. Водночас програми з профільних предметів і спеціальних класів сприяють розв'язанню проблеми наступності у ланці школа – вуз.

Загальною тенденцією розвитку старшої профільної школи є її орієнтація на диференціацію, варіативність, багатопрофільність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Одна з ключових проблем організації сучасної школи – диференціація – як зазначається в Концепції профільного навчання в старшій школі [2].

Різні і протилежні погляди на ідею диференційованого навчання певною мірою відображають дві протилежні тенденції у розвитку сучасної науки, виробництва та освіти. Одна з них – інтеграція, що потребує від кваліфікованого працівника ширшого загальної культури і обізнаності у багатьох суміжних галузях. Важливою умовою досягнення успіху у будь-якій діяльності вважається спеціалізація працівника, яка сам характер цієї спеціалізації зазнає суттєвих змін. Сьогодні в Україні відбуваються певні зрушення щодо створення умов для впровадження засад диференційованого навчання. Розпочато роботу з обговорення проблем впровадження профільного навчання старшої школи в Україні.

При створенні підґрунтя для профільної старшої школи в Україні необхідно звернутись як до власних надбань, так і до зарубіжного досвіду [3]. В світі існує багаторічний досвід організації профільного навчання в старшій школі. Сьогодні в Європі налічується декілька підходів до диференціації та профілізації навчання в старшій школі, а саме: а) різні типи шкіл (Франція, Італія); б) профільне навчання (програми) в структурі єдиної школи (Швеція); в) єдиний навчальний план протягом перших років навчання в різних типах старшої школи та поглиблення в профільних предметах протягом останнього періоду (Нідерланди).

Галузь середньої освіти в Україні знаходиться в стадії реформування. Відбувається пошук способів розв'язання проблем – розроблення нових освітніх стандартів, перехід на 12-річну систему навчання, перегляд і створення нових навчальних програм. Сьогодні на рівні середньої школи молодь недостатньо забезпечена рівними можливостями здобути освіту за різними профілями, а після закінчення не має широких можливостей вибору професії, якість набутих знань завжди відповідає вимогам ВНЗ, учні не обізнані з потребами ринку праці. Очевидно є те, що сучасний зміст середньої освіти недостатньо адаптований до майбутніх потреб учнів через відсутність системи профільного навчання в середній загальноосвітній школі. Сучасна ситуація, що виникла останнім часом на ринку праці потребує нових підходів до організації освіти у старшій школі, а саме створення системи профільної школи, яка б відповідала європейським стандартам та задовольняла потреби суспільства.

Поглиблення знань з фізичної культури або виведення її у профільні предмети не передбачалося жодним типовим планом. До цього часу фізичне виховання (або фізична культура як предмет) розглядалася тільки з боку прикладної навички. Спеціалізовані спортивні класи, які стали з'являтися у 70-х роках, не можна відносити до профільних, тому що головною метою їх створення було забезпечення належних умов щодо раціонального поєднання навчання у школі та інтенсивних тренувань у спортивних школах. [4]

Незважаючи на значну увагу науковців до даної проблематики, все ж ряд її кардинальних питань залишається поки ще не розв'язаним.

У науці не досліджувалася проблема підготовки майбутніх вчителів з фізичного виховання до профільного навчання.

Немає теоретико-методологічних засад та технологій підготовки студентів у вищих педагогічних навчальних закладів до цього виду професійної діяльності. Мета даної статті полягає у теоретичному обґрунтуванні сутності профільного навчання у старшій школі та визначення кола питань, щодо професійної підготовки майбутніх вчителів фізичного виховання в вищому педагогічному навчальному закладі.

Останнім часом значна увага приділяється питанням, стосовно проблем професійної підготовки саме вчителів з фізичного виховання [4] для загальноосвітньої школи. Ця проблема загострюється у зв'язку з тими змінами, які відбуваються на сучасному етапі реформування системи освіти і виховання у загальноосвітній школі.

Згідно Концепції 12-річної середньої школи до профільного навчання, зростають вимоги до професійної підготовки кадрів.

Це потребує поглиблення знань з фізичної культури, як профільного предмета, підвищення умінням і навичками проводити курси за вибором на підставі забезпечення профільної прикладності спортивної спеціалізації студентів. Дане питання активно досліджувалось і впроваджувалося в економічно-розвинутих країнах, що дає можливість людині визначитися у професійному напрямі, а це у свою чергу дає можливість забезпечення висококваліфікованими кадрами, які будуть в змоззі впроваджувати нові оздоровчі технології, зорієнтовані на збереження та покращення здоров'я. В нашій країні теж розглядалися питання щодо профільного навчання, але в галузі фізичної підготовки ще не розглядалися.

Таким чином професійна підготовка вчителів фізичного виховання до профільного навчання повинна вирішувати свої специфічні завдання, перш за все на сучасному етапі повинні втілюватися новітні особистісно-орієнтовані педагогічні технології, розробка яких новий етап у формуванні цінностей фізичної культури як важливого процесу сучасної освіти, на якому будуть переглянуті застарілі підходи, які не забезпечують потреб сучасного навчального процесу.

Загальнокультурні параметри фізичної підготовки майбутніх педагогів фізичного виховання, на що звертають увагу науковці, які наполягають на суттєвих змінах у системі фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів щодо зміцнення мети, мотивів, потреб під час професійної підготовки майбутніх вчителів до профільного навчання на різних ступенях освіти – бакалаврів, спеціалістів, магістрів, визначення форм, методів, засобів у процесі формування у студентів системи цінностей в галузі здорового образу життя, свого здоров'я, фізичної активності, гармонії краси як фізичної так і духовної, підвищення своєї кваліфікації та професійно-прикладної фізичної підготовки.

Створення профільної старшої школи, як ми вже казали, не можливе без належної підготовки кадрів. Саме тому система підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів повинна забезпечуватися необхідними програмними навчальними матеріалами та іншими ресурсами, та має бути узгоджена з загальними вимогам до рівня кваліфікації освітніх кадрів. Окрім того, необхідно враховувати можливість учителів викладати навчальні предмети за різними профілями. Вчителі мають бути обізнані з сучасними педагогічними технологіями, інтегрованими курсами та інноваційними формами й методами викладання, сучасними засобами навчання необхідно організувати підготовку та підвищення кваліфікації вчителів, що задовольняють потреби профільної старшої школи.

Висновки

- Проблема профілізації старшої школи в Україні полягає в таких аспектах:
- 1) існування шкіл різного типу лише частково розв'язує проблему старшої школи певним чином обмежуючи рівний доступ дітей до здобуття якісної освіти;
 - 2) проект Державного стандарту загальної середньої освіти, що є ключовим документом, недостатньо відбиває основні потреби профілізації старшої школи України;
 - 3) система підготовки та підвищення кваліфікації вчителів, сучасна педагогічна література, система оцінювання якості знань учнів, недостатньо враховують проблеми профілювання старшої школи;
 - 4) успішна реалізація концепції профільного навчання в старшій школі потребує розробки ефективних механізмів впровадження та широкого залучення громадськості до її обговорення

Підвищення ефективності процесу підготовки майбутніх вчителів та профілювання старшої школи в вищих навчальних закладах залишається актуальним.

Література

1. Державна національна програма "Освіта" (Україна XXI століття).
2. Концепція профільного навчання в старшій школі (проект) Київ-2003.
3. О.Овчарук "Профільне навчання в старшій школі". (Стратегія формування профілювання старшої школи в Україні) – 2003.
4. Л.Іванова "Особливості профільного навчання з фізичної культури" Вісник виховання в школі №1. 2004.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ В СТАРШІЙ ШКОЛІ

О.В. КОТОВА

Луганський національний педагогічний університет ім. Т. Шевченка

Анотація. У статті йдеться про роль профільного навчання учнів в старшій школі як важливого компоненту орієнтації школярів в майбутній професійній діяльності в умовах реформування освіти. Розглядаються питання про формування сприятливих умов для врахування індивідуальних особливостей, інтересів і потреб учнів під час профілювання орієнтованого педагогічного процесу.

Ключові слова: реформування освіти, профільне навчання, особисто-орієнтоване навчання, освітні стандарти, фізичне виховання, сучасні педагогічні технології.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРОФИЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ В СТАРШЕЙ ШКОЛЕ

О.В. КОТОВА

Луганский национальный педагогический университет им. Т. Шевченко

Аннотация. В статье идет речь о роли профильного обучения учащихся старшей школы, как важного компонента ориентации школьников в будущей профессиональной деятельности в современных условиях реформирования образования. Рассматриваются вопросы создания благоприятных условий для учитывания индивидуальных особенностей, интересов и потребностей учащихся в период профессионально-ориентированного педагогического процесса.

Ключевые слова: реформирование образования, профильное обучение, индивидуально-ориентированное обучение, образовательные стандарты, физическое воспитание, современные педагогические технологии.

THEORETICAL ASPECTS OF THE PROFILE EDUCATION AT SENIOR

O.V. KOTOVA

Luhans'k National Pedagogical University named after T. Shevchenko

Abstract. The article takes into consideration the role of senior pupils' profile education as an important component of their professional activity in conditions of modern educational reform. The creation of favorable conditions for individual peculiarities and personal interests development during individual oriented process is observed.

Key words: Education reform, profile education, individual oriented education, educational standards, physical education, modern teaching technics.

ВИБІР СПЕЦІАЛЬНОСТІ – ПОГЛЯД В МАЙБУТНЄ

Тамара КУТЕК

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Постановка проблеми. Вибір навчальної діяльності, яка має стати основою майбутньої професії – важливий крок у житті кожного випускника школи. Це складний процес, який здійснюється під впливом зовнішніх і внутрішніх мотивів.

Мотив – свідомо причина активності людини, те, що визначає, побуджує та спрямовує дії на досягнення певного результату, характеризує її внутрішній стан. Внутрішній мотив здійснюється під впливом умов проживання, бажань, інтересів.